

ת"פ (ראשון לציון) 47341-05-24 - ישראל סבן נ' מדינת ישראל

ת"פ (ראשון-לציון) 47341-05-24 - ישראל סבן נ' מדינת ישראל-ראשון-לציון

ת"פ (ראשון-לציון) 47341-05-24

ישראל סבן

נתיבי ברכה בע"מ

באמצעות עו"ד נאווה הנס

נגד

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ת"א

מיסוי וכלכלה

בית משפט השלום בראשון-לציון

[08.05.2025]

כבוד השופטת, סגנית הנשיא שירלי דקל נוח

החלטה

לפניי בקשת המבקשים, שהוגשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ); להורות למשיבה להעביר לידיהם מידע שאינו נכלל בחומר החקירה, לשם ביסוס טענת הגנה מן הצדק של אכיפה בררנית.

כתב האישום

כתב האישום הוגש נגד המבקש (להלן: "נאשם 1" או "המבקש"), אשת המבקש (להלן: "נאשמת 2" או "אשת המבקש"), חברת נתיבי ברכה בע"מ (להלן: "נאשמת 3" או "החברה"), ואחותה של אשת המבקש (להלן: "נאשמת 4").

על פי הנטען בחלק הכללי לכתב האישום, בשנת 2006 הקימו המבקש ואשתו את החברה, אשר מלוא מניותיה נרשמו על שם אשת המבקש.

החל משנת 2008 החלה החברה לעסוק במתן שירותי מטבע (להלן: "העסק"), ובמסגרת העסק סיפקו נאשמים 1-3 ניכיון צ'קים לכסף מזומן. נטען כי המבקש ניהל את החברה בפועל, היה בעל השליטה בה ומנהלה הפעיל.

באישום הראשון נטען כי בשנות המס 2012-2018 השמיטה החברה, באמצעות המבקש ואשתו, מספרי הנהלת החשבונות ומהדו"חות שהגישה לפקיד השומה או שהייתה מחויבת בהגשתם, הכנסה בסכום שאינו ידוע במדויק למאשימה, אשר לא יפחת מסך של 8,499,325 ₪ (להלן: "ההכנסה שהושמטה"), שהמבקש ואשתו עשו בה שימוש לצריכה אישית או לרכישת נכסים שונים עבורם.

נטען כי המבקש ואשתו היו מחויבים בהגשת דוחות ולא הגישו דוחות על ההכנסה הושמטה במהלך כל התקופה הרלוונטית, וכדי להסתיר זאת, רכש המבקש באמצעות ההכנסה שהושמטה דירה על שם נאשמת 4, נכסים במזומן ובאמצעות נותני שירותי מטבע, וכן כי שני לקוחות של החברה הפקידו עבור המבקש כספים אצל נותני שירותי מטבע על שמם והמבקש השיב להם את הכספים מתוך ההכנסה שהושמטה.

לפיכך מייחס האישום הראשון למבקש, לחברה ולאשת המבקש עבירות שונות על פי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], הכוללות עבירות של השמטת הכנסות מדו"ח, ניהול פנקסי חשבונות כוזבים ומרמה, עורמה ותחבולה בכוונה להתחמק ממס.

באישום השני נטען כי המבקש ונאשמת 4 רכשו דירה באמצעות חלק מההכנסה שהושמטה ורשמו אותה על שם נאשמת 4.

לפיכך מייחס האישום השני למבקש ונאשמת 4, עבירה של הלבנת הון בצוותא חדא, על פי סעיף 3(ב)(1) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 וסעיף 29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

תמצית טענות הצדדים

טענת המבקשים

בכותרת הבקשה התבקש בית המשפט להורות למשיבה למסור למבקשים מסמכים ונתונים בנוגע למקרים בהם הוגשו נגד חברות ונישומים כתבי אישום בעבירות דומות, המבוססים על גידול הון בלתי מוסבר בהונם של מנהלי החברה, שנקבע לאור שומה שבוצעה לביתם.

לטענת המבקשים, כתב האישום שהוגש בתיק דנא הוא תקדימי, שכן המשיבה ביססה את טענתה בדבר השמטת הכנסות על ידי החברה, על שמאות שבוצעה לביתם הפרטי של המבקש ואשתו.

המבקשים טענו כי בחיפוש שערכו במאגרים משפטיים, לא נמצאה פסיקה המתייחסת לנסיבות דומות, ופסקי הדין שנמצאו, עסקו בחקירה פלילית שלא בעבירות מס, שבעקבותיה עלה חשד לגידול הון בלתי מוסבר או פסקי דין שעסקו במקרים בהם התגלה פער בין שתי הצהרות הון שהצביע על גידול הון בלתי מוסבר.

המבקשים טענו כי המידע המבוקש הוא מידע המצוי במאגרי המשיבה, ולפיכך איתורו לא יכביד עליה, בעוד שלמבקשים אין גישה למידע זה, וכי המידע דרוש להם לביסוס הגנתם.

נוכח האמור, עתרו המבקשים כי בית המשפט יורה למשיבה למסור להם את המידע באשר לשאלות הבאות:
האם הוגשו כתבי אישום בגין גידול הון בלתי מוסבר בעבירה לפי סעיף 220 לפקודה בחמש השנים האחרונות?
האם הוגשו כתבי אישום לפי סעיף 220(5) לפקודה בנסיבות בהן לא התבקשה הצהרת הון מהנישום?
האם הוגשו כתבי אישום על סמך הצהרת הון שמילא חוקר ולא מפקח בפקיד השומה האזרחי?
האם הוגשו כתבי אישום בהם יוחסה לחברה העלמת הכנסת בשל הערכת שמאות של ביתו הפרטי של אדם המעידה על גידול בהונו, ובאין הסבר מאין נבע הגידול היו שויך להכנסות שהחברה לא דיווחה עליהן?
תגובת המשיבה

המשיבה טענה כי דין הבקשה להידחות על כל סעיפיה, שכן אין בה כל תשתית ראייתית לביסוס טענה של אכיפה בררנית, ואף לא "תשתית ראייתית ראשונית" כנדרש.
המשיבה טענה כי המבקשים משערים השערות בבקשתם כיצד בכוונת המשיבה להוכיח את עובדות כתב האישום, ואין בהשערותיהם אלו כדי לבסס טענה של אכיפה בררנית.
לטענת המשיבה, חומר החקירה כולל הן ראיות ישירות להעלמת הכנסות על ידי המבקשים והן ראיות נסיבתיות לכך, וכי הגידול בהונם של המבקש ואשתו כלל מספר רב של נכסים, מעבר לבית שבנו, ששוויים נקבע באמצעות מחיר הרכישה, שאינו עניין שבאומדנה, כפי שיתברר לבית המשפט במסגרת הליך ההוכחות.
כן טענה המשיבה כי ייחוס ההכנסה לחברה כמקור לגידול ההון של המבקש ואשתו הוא עניין שבהוכחה, שדינו להתברר במסגרת ההליך המשפטי. המשיבה הוסיפה וטענה כי אין משמעות לשאלה מיהו הגוף אשר החל בחקירה וכי אף שאלת קיומן של הצהרות הון אינה רלוונטית לסוגיה של אכיפה בררנית.
המשיבה הדגישה כי הוכחת טענה של אכיפה בררנית צריכה להתבצע תוך הצבעה על מקרים זהים, בהם נמנעה המשיבה מהגשת כתב אישום, המבקשים לא הצביעו ולו על מקרה אחד כזה, וכי המידע אותו הם מבקשים לקבל לידיהם מהווה מעין "מסע דיג" ותו לא, בניסיון להפוך את נטל ההוכחה.
המשיבה ציינה כי בחיפוש משפטי קצר עלה בידיה לאתר בקלות שני כתבי אישום שייחסו לנאשמים הכנסות לפי סעיף 220 לפקודה, בהיעדר הצהרות הון לתקופה הרלוונטית לאישום, עקב נכסים שנמצאו ברשותם ואשר לא ניתן היה להסבירם באמצעות ההכנסות המדווחות באותה תקופה, והפנתה למראי מקום של אותם שני הליכים: ת"פ (שלום-שלום) ב"ש 14703-03-18 מדינת ישראל נ' אבו קיאן (3.6.2020) (להלן: "עניין אבו קיאן") ו-ת"פ (שלום-ב"ש) 24560-09-22 מדינת ישראל נ' נאסטר (26.1.2025) (להלן: "עניין נאסטר").

המשיבה דחתה את טענות המבקשים באשר לתקדימיות התיק, והוסיפה כי איתור המידע המבוקש יטיל עליה נטל כבד, שיצריך מעבר ידני על כל כתב אישום שהוגש על ידה במהלך השנים האחרונות, נטל שאינו מוצדק בהיעדר תשתית בסיסית ראשונית כאמור.

תשובת המבקשים לתגובת המשיבה

המבקשים ביקשו לערוך הבחנה בין נסיבות המקרה דנן לבין הנסיבות בעניין אבו קיאן ונאסטרה אליהם הפנתה המשיבה, שכן לטענתם באותם המקרים היו הנאשמים בעלי עבר פלילי, שהאשמו בעבירות פליליות נוספות, ולא מדובר בחברות או בנאשמים השייכים לאותה קבוצת שוויון כמו המבקשים במקרה דנא. עוד נטען כי מדיניות הפרקליטות בדבר העמדה לדין צריכה להיות שקופה ושוויונית, ועל כן, יש לחשוף את המידע המבוקש.

דיון והכרעה

סעיף 108 לחסד"פ קובע כי בית המשפט רשאי לצוות על המאשימה להמציא מידע או מסמכים הנמצאים ברשותה לעיון הנאשם.

בהתאם לפסיקה הנוהגת, לשם העלאת טענה לאכיפה בררנית, רובץ נטל ההוכחה לפתחם של המבקשים, ועליהם להציג "תשתית ראייתית ראשונית", התומכת בטענתם.

לעניין זה יפים דבריו של בית המשפט העליון ב-בג"ץ 4992/19 נווה נ' מדינת ישראל (21.11.2019) (להלן: "עניין נווה"):

"השורה התחתונה היא, שהנטל הראשוני לצורך קבלת מידע ומסמכים לשם העלאת טענה לאכיפה בררנית מוטל על הנאשם. אין להפוך את היוצרות, באופן שהליכי הגילוי והעיון ישמשו בסיס להנחת התשתית הראייתית הראשונית בבחינת 'נעשה ונשמע' - נקבל את המידע והמסמכים מתוך תקווה כי מהם תצמח התשתית הנדרשת להגנה מן הצדק... מכאן שאין להורות לתביעה למסור מידע מכוח סעיף 108 לחסד"פ ללא ראיות ראשוניות, ושימוש בסעיף זה ייעשה רק לאחר שהנאשם פסע אל גידרה של הטענה לאכיפה בררנית לפי סעיף 149(1) לחסד"פ"; עוד נקבע בפסיקה, כי הגם שמשקלו של נטל זה קל מהנטל הדרוש לצורך הוכחתה של אכיפה בררנית, מדובר בנטל של ממש, היונק ממשקל הנטל הדרוש לביסוס הטענה לאכיפה בררנית, וכי שאלת משקל הנטל לקבלת מידע וחומרים תיבחן בפריזמת הראיות של כל מקרה באופן פרטני (ע"מ 7485/19 קושקוש נ' מדינת ישראל (6.7.2020)).

אני סבורה כי לא עלה בידי המבקשים בבקשתם להרים את הנטל הראשוני ולהציג תשתית עובדתית ראשונית המצדיקה את העמדת החומר המבוקש לעיונם, ואנמק.

טענה בדבר אכיפה בררנית שמורה למקרים חריגים, נוכח חזקת תקינות המנהל העומדת למשיבה כרשות מנהלית. בנסיבות אלה, על נאשם הטוען לאכיפה בררנית להראות כי הרשות המנהלית קיבלה החלטות שונות מזו שהתקבלה בעניינו, לאורך זמן ובאופן שיטתי, במקרים דומים.

בדנא, עיון בבקשת המבקשים מעלה כי מלבד בדיקה במאגרים המשפטיים, בה לדבריהם לא מצאו מקרים בהם הועמדו נאשמים לדין בנסיבות דומות, לא הועמדה כל תשתית ראייתית ולו ראשונית לטענת האכיפה הבררנית, ודומה כי מדובר במעין "מסע דייג" כללי מצד המבקשים בניסיון לדלות כל בדל של מידע העלול לסייע להם.

זאת ועוד, קבלת הבקשה תטיל נטל כבד ובלתי מוצדק על המשיבה, שכן לשם מתן המידע המבוקש נדרשת בדיקה פרטנית וסיזיפית, הכוללת בדיקת נתונים העולים מכתבי האישום השונים שהוגשו לאורך השנים ואף בחומרי החקירה המצויים בתיקים, ולכן בנסיבות המקרה, קבלת הבקשה תגרום לבזבוז זמן ניכר וכספי ציבור יקרים שלא לצורך. יאמר בהקשר זה כי נוכח השלב הראשוני בו מצוי ההליך הפלילי, בו טרם ניתן מענה לכתב האישום, וממילא בית המשפט טרם נחשף לראיות המצויות בידי המשיבה, אין די בהעלאת טענת המבקשים בדבר תקדימיות התיק ותחושת העוול שאחזה בהם לנוכח הנטען נגדם בכתב האישום, כדי להצדיק את היפוך הנטל הראשוני המוטל על כתפי ההגנה בבקשה זו.

אני סבורה כי מוקד טענתם של המבקשים מצוי למעשה באופן ההוכחה שבכוונת המשיבה להוכיח את העבירות באשר להעלמת ההכנסות של החברה באמצעות גידול בהונם של המבקש ואשתו, שאין מקומו להידון במסגרת בקשה מקדמית אלא מן הראוי שעניין זה יתברר במהלך שמיעת ההוכחות.

בהקשר זה אוסיף כי אינני מקבלת את טענת המבקשים לפיה אופן הוכחה זה מהווה שינוי במדיניות המשיבה בהעמדה לדין וכי עליו להיות מגובה בהנחיות פרקליטות המדינה. לסיום

נוכח כלל המפורט לעיל, אני מורה על דחיית הבקשה.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י' אייר תשפ"ה, 08 מאי 2025, בהעדר הצדדים.